ՄԷՆԷ 11 ՀԱՅ ՇԻՎԱԼ ՀԷ 1876 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 30 ՇԻՄԱՆ ԻՐԹԼՈՒ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՆՈՅԵՄԲԵՐ 11 Ն՝. 3298

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 նիսխէ թիրաժ-ըբայ՝ գըյմէթի խաթանալ իչին 2 ղրուշ օլու�գիպի թաշրալար իչին տախի սէնէտէ 300 նիսխէ վէրիլէրէք՝ վէ բոլթ բարաբաբը տա իչինտէ օլարագ օն էքի սիմ մէճիտիյէ տիր։

Նիսխէսի 40 ար բարաբա սաթըլմագտա աբը։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԸՑԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթ ըն պէհէր սաթրը 1 ղինի տէֆթա 3, 2 ղինի տէֆթա 2, 3 ղինիւ վէ սայիր ատէֆթարը իչին 1 ղ։ վէ իլան օրրիսանա գանուլմա-սան իկիսանը սաթ ըրը 5 ղ։ Մէքթուպ վէ սայիրէ գալաթ տատա թէնճէնպիհ բարարբնտա սաթը Ն՝. 41 Իրտի խանրնտա Կարապետ Ֆանոսեան իսմինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Թիֆլիստէ թամ օլունան Գավդաս նամ Ռուսիա դաղէթասընըն սեպ. 13 թարիխի Նիսխէսինտէ կէօրիւլմիւշ տիր.

«Սեպտեմբեր ին 11 ղինի բազար իրթէսի կիւնիւ Թիֆլիզին պիր պաշընտան օ պիր պաշընա գատար տէվլէթի Ալիեէ գօնսօլոսու Պէհճէթ էֆէնտի իլէ զէվճէսի Մարի Պէհճէթին պարպարճասընա խանէսինտէ գաթլ օլունմուշ օլտուգլարընա տայիր տիւրլիւ տիւրլիւ տէհշէթլի հավատիս թէվթուր պուլտու։

«Օսմանլը, վէ գօնսօլոս, վէ գաթլ սէօղլէրի պիր սէնէտէն պէրու ալէմին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իտէն Ռումէլի վէ Սէլանիք վուգուաթը հասէպլէյէ, հէրքէսին մէրագընը արթըրտը։ Պիզիմ բահաթ չէհրիմիզին իչինտէ պէօյլէ գանլը վուգուաթըն զուհուրա կէլէճէկի, քիմսէնին խաթը ու խաբարընա կէլմէզ իտի։ Պունունլա պէրաբէր պիչարէ գարը գօճանըն պաշլարընա կէլէն ֆէլաքէթին սահիհ օլտուգունու, վէ գաթիլին տախի քէնտի սանաթընտա ֆէվվէլատէ մահիր պիր գաթիլ իտուկինի միւշահիտէ իյլէտիք։ Սապահլարընը ալաֆրանկա սաաթ 10 տէ բէք չօգ թէքլիֆտէն սօնրա, Վարանսօֆ ճատուէսինտէ վագը գօնսօլոսխանէյէ կիրէպիլտիք։ Գօնսօլոսխանէ գարաղոլ իլէ իհտիա օլունմուշ իտի։ Լազըմ կէլէն եէրլէրէ միւրաճաաթ իլէ, բուխսաթ էլտէ իտէրէք, վէ նէզարէթիլտանտան չէգարագ, պիւյիւք սաչօնա կիրտիք, վէ մէզքիւր սալօնտան սսրբ ֆաճիակեահ օլան օտաեա կէչտիք։ Գարուտան կիրէր կիրմէղ պիւթիւն վէճուտիմիզ իւրբիւրտիւ։

«Դարունուն էօնիւնտէ պօղաղը քէսիրմիշ, գարա գաշլը, գարա կէօշլիւ, գիւղլ վէ կէնճ պիր գատըն պիւթիւն դան իչինտէ արգասը իւսթիւնէ եաթմշ իտի։ Ի՝ պու ճէնազէ, Պէհճէթ էֆէնտինին զէվճէսի իտի։ Միւթէվֆիեէ-նին եիւզիւ, կիւեա վիճատան բահթըզգընը իդնար իտէր իտի։ Էլլերինի կէօքսիւնէ թօքլամըշ, աեագլարընը պիրիսինի ուղաթմըշ, պիրիսինի տախի թօքլամըշ, վէ կէօղլէրինի գարամըշ պիր հալտէ օլուպ, ույգունա տալմըշ կիպի կէօրիւնիւր իտի։ Միւթէվֆիեէ պիր ատագգա զարբընտա գուզու կիպի քէսիլմիշ օլմալը աբը։

«Պունունլա պէրաբէր օտանքն հալի, եանի, տիղիլմիշ իսկէմլէրը եէրինէն օյնամըշ, վէ գանարէլէր էօթէտէ պէրիտէ եըղըլմըշ օլտուգունտան, պու ի՝ նարէլէր բէք չօգ ուղրաշըլմըշընը կէօսթէրիր իտի։ Ճէնազէնին իքի ատամ էօթէսինտէ Տէրիսատէթտէ նէյը օլունան Լա Թիւրքի դաղէթասընըն նէսխէսի տուրուեօր իտի։ Դարանմըշ բերաէլերտէն կէլէն նիմ ատընըզգ, էթրաֆը տահա տէհշէթլի սուրէթտէ կէօսթէրիր իտի։

«Ի՝նչպու ճէնազէնին իւզէրինտէն աթլաեարագ եաթագ օտասընա կիթտիք։ Եաթագ օտասընտա տախի միւթէվֆա Պէհճէթ էֆէնտինին ճէնազէսի տուրուեօր իտի։ Միւթէվֆա գօնսօլոս աեագլարընը բէնէրէրէկ տօղրու ուղաթմըշ, վէ պաշընը գարեօլանըն աեաղընա տատամըշ, վէ պօյրու պօեունա ուզանմըշ պիր հալտէ եաթմագտա իտի։ Կիճէլիք չամաշիրը, չէպլագ վիւճուտինի անճագ կիզլէօր իտի։ Պէլինէ գատար չէպլագ օլտուղունտան, կէօքսիւ իւզէրինտէ պուլունան միւթէս տատա եարալար, ինանա տէհշէթ վէրիր իտի։ Պու եարալար օն իւչ ատէտ օլտուղունու պիղէ սօնրա սէօյլէտիլէր։ Միւթէվֆանքն եիւզիւ, չէճաաթ վէ նիհաեէթսիզ եէս վէ իւմիտսիզլիք իմա իտէր իտի։ Պիրտէն պիրէ իւզէրինէ հիւճում օլունտուղու վէ մէրտանէ միւտաֆաաեա գալգըշտըղը հալինտէն անլաշըլմագտա իտի։ Եսրարարտան իքիսի սայիրլէրտէն զիեատէ տըգգաթըմըզը ճէլպ իթտի։ Սաղ մէմէսի իւզէրինտէ զաեէթ ուսթալըգլա սօղուրմուշ պիր գամա եարէսի վար իտի քի, բէք սէրին օլտուղու պէսպէլլի իտի։ Պիր տէ սաղ թարաֆընտա պիր եարէ վար իտի քի, գամա սօղուրտուգտան սօնրա, պիր քէրրե չէվրիրմիշ օլտուղունտան, եարանքն աղդը եուվարլագ օլուպ, իչինէն պիր եաղ բարչասը տախի սարգմըշ իտի։

«Բէնչիրէտէն կէլէն կիւնէչ զիեատը օտաեը թէնվիր իթմիշ օլուպ, պու. օտատա հիչ միւճատէլէ ալէմէթի եօգ իտի, հաթթա եաթաղընը պիրէ վաղիեէթի պօղուրմամըշ իտի։ Միւթէվֆանքն եիւզիւ իլէ սագալը տօնմուշ գան իչինտէ օլուպ, չամաշիրը իսէ պաղը եէրլէրտէն եըրթըլմըշ իտի։ Տըգդաթլը պաղըլտըգտա, միւթէվֆանքն եիւզիւ ինանա հայրէթ վէրիր իտի։ Ցէվգէլատէ ճէեարէթ իլէ միւտաֆաեա միգթէտիր օլմատըղընտան տօլաեը թէէսսիւֆ ալէմէթլէրի սանքի եիւզիւնտէ մախսուսէն թէրսիմ օլունմուշ իտի։ Սաղօնա ավտէթ իլէ, պիղ գան իզէրինի թէտգիգ ԻԹՄԷԿԷ պաշլարգ։ Դաթիլ իչինի պիթիրտիքտէն սօնրա, պիւյիք նէրտիւպանտան ճատտէյէ չէգմըշ իտի։

«Դան տամլա տամլա օլմաեըպ, պաղը եէրլէրէ բարչա բարչա տիւշմիւշ իտի քի, քէնտի գանը օլմաբղը պէլլի իտի։ Դաթիլ, նէրտիւպանքն սաղ թարաֆընտան բարմագլըգա տաեանա-բագ ինմիշ, վէ սօնրատա (էթրաֆընը թէֆթիշ իչին օլմուշ օլմալը տրը). նէրտիւպան ալթընա պիր միւտէթ տուրմուշ օլտուղու միւսպիթ իտի։ Դարունուն թօքունա վէ սիրմէսինէ գանլը եէ մտոգունմատըղընտան անլաշըլըեօր իտի քի, գարու հիչ օլմադ իսէ, նարը ատէգ պիր հալտէ գալմըշ իտի։

«Վարանսօֆ ճատտէսի մախսուս ֆաճիակեահ օլմագ իչին եարբըմըշ կիպի տիր։ Կաղ ֆէնէրլէրի սէյրէք վէ միւթարէքէ տախի օլմուշ իքէն, զիեը օլունան նէզարէթլէրին եինէ սայ ու զայրէթինէ միւհթաճ հասըլ օլմագտա տըր։ Իտարէյի սալթանաթը Սէնիյեէտէ էն պէօյիւք նօգսան շու տուր քի, տէվլէթին թէքմիլ ումուրու մէսալիհի եալընըզ պիր նէզարէթտէ թէսվիեէ օլունուպ, օլ պիր նէզարէթլէր իսէ պօշտա գալըրլար, վէ իշթէ պունտան տօյանը եալընըզ վագթ ու հալ վուգուաթլարընըն մէճմուր իթտիրտիկի նէզարէթին իշլէրինէ քէմալի սիւրաթլէ պագգըլմագ իճապ իտէր։ Իտարէյի Օսմանիէէնին շու հալի, Հինտիսթան ֆագիրլէրինին հալինի տէրիսաթը իթտիրիր, շէօյլէքի, պունլար քէնտի իտարէ ազալարընտան եալընըզ պիրինի գուլլանըպ, տէկէր ազալարը խալի պըրագտըղլարընտան, գուլլանըլան ազա թէքմիլ գանը քէնտիսինէ ճէլպ իտէր, վէ տիկէր ազալար չիւրիւք հալտէ պըրագըլըր։ Վէ թագիեաթըյլա պունուն նէթիճէսի ֆինա պիր չիրքինիք օլուր։ Հէրսէք իսեանքընը զուհուրինէ պէրու, հիւքումէթի Սէնիյեէնին շու ուսուլու մախսուսէսի ֆիվգէլատէ թագվիեէթ քէսպ իթմիշ, վէ արտ արտա վուգու պուլուպ, հալը հազրը գարըշտըրան վուգուաթլարընը էքսէրիսի, ուսուլու մէզքիւրէեէ իսնատ իտիլմէլի տիր։ Ումուրու հարպիեէ վէ սիեասիեէ, պիրպիրլէրինէ էօյլէ պիր ղինճիրլէ պաղլանմըշլար տըր քի, ատէթա պիր տայիրէ թէշէբիլ իտէրլէր։ Շու սօն սէնէ զարֆընտա տէվլէթի Ալիեէնին տիբլօմասիսի իսէ, զայէթ մահիրանէ գուլլանըլմըշ տըր։

«Մէյտանտաքի տավա մուշիրը օլուպ, վէ թէքմիլ էվրօբաեա գարշը պուլունուլմագտա իքէն, տէվլէթի Ալիեէ եինէ մէհարէթի թաաճիպանէ իլէ իշինի իլէրի սիւրտիւ։ Դոնթ Անտրասինին նօթասը, Պէրլինին լաեիհասը, շիտաէթ վէ թագեիգէ իտիլէն թէքլիֆլէր, վէլհասըլ Ռուսիանքն իլթիճմաթումու էօյլէ պիր սուրէթտէ միւղաքէրէ իտիլտի քի, հիչ պիր էճնէպի տէվլէթի պու պապտէ տիբլօմաթճա պունտան զիեատէ ֆիեթուհալթ գաղանապիլէճէկինէ էօեիունէմէզ։ Էհալիի մէմլէքէթ, կէրէք մէյտանը հարպտա, կէրէք ալէմի սիեասիտէ Մէհէմմէտ Ռիշատի վէ Սաֆվէթ բաշալար հաղարաթը թարաֆլարընտան իտիլէն սայ ու զայրէթլէրէ քէմալի մաղրուրիեէթ վէ շիւքրանիէթլէ նազար իտէպիլիր։ Պունունլա պէրաբէր, տէվլէթին սայիր տայիրէլէրինին ի՝չ կէօրմէմէլէրի եիւվիունտէն, մէզքիւր սայ ու զայրէթլէրտէն հուսուլէ կէլէն մուհասէնաթը տախի հէման քէէնլէմեէքիւն հիւքմիւնտէ գալմըշ օլտուղունուպ էեան իթմէք վաճիպէյի զիմմէթիմիզէն տիր։ Պու աէտիեիմիզի իյգահ իտէլիմ Տէվլէթին սիլահ վէ տիբլօմասիսինի ճէնկէ տավթ իթմիշ օլան հէր ֆէնալըզընն սէպէպի, հիւքիմէթին պիլ ճիմէ չիւպէլիրինտէ ումուր ու-

մէսայիհէն ֆէնա սուրէթոէ իտարէ օ-լունմասընտա տբր։ Բաեթմախմտա ահվալը մալիեէ թէքմիլ պիր գարբ-ՀԷԳԼԷԳ քէսպ ելթմիշ, վէ քեաֆիէ յի նէզարէթլէրտէ իտարէյի ումուր ու-սուլի, օլ տէրէճէ ֆէնալաշմըշ իտի քի, հիւքիւմէթլէ իշլէրի օյանլար, եա-ԼԸՆԸՂ էմնիեէթլէրինի գաթթ ելթմէք տէեիլ, իլլա էշյլէ գավի էֆքեարլա-բա զահիպ օլմագտա իտիլէր քի, պուն-լարըն օլմասը պիլէ Պապը Ալիճէ զա-եէթ մուզիրը իտի։ Հէյլէ վիլաեէթ-լէրտէ միրիճէ թազեիգաթտան, վէ ա-տալէթին նօգսանընտան վէ սուլի ի-տարէտէն, արթըգ էմնիեէթ վէ սատա-գաթ գալմամըշ իտի։ Իշթէ պունլար իչին իսլահաեը Օսմանիեէ մուհարէ-պէեէ, վէ տեվլէթին գուվվէնի սի-եասիեէսի Էվրօբա իլէ նամիսավի պիր ճէնկէ մէճպուր օլմուշլար տբր։ Պէօյ-լէ սբրալարտա հիւքիւմէթի Սէնիյյէ-նին էն պաշլըճա վազիֆէսի նէ՞ իտի։ Շիւրէհսիզ, տ/բլօմասի իլէ գուվվէնի ասքէրիեէ, մուհարէպէ նէթիճէլէրի-նին էօնիունիւ արմաղլըղա սայ իթտիք-լէրի թագտիրտէ, տիկէր թարաֆտան թէքմիլ գուվվէթլէր իսթիմալ իտի-լիպ, գատիմի ֆէնալըգ թազմին վէ թամիր իտիլմէլի իտի։ Պու պապտէ վա-գը օլան պիր իթիրազա գարշըլըգ։ Սատրազամ հաղրէթլէրինին վիրմիշ օլտուգլարը դաեէթ մահիր պիր ճէ-վապը տէրիսթը իթմէքտէյիզ։ Սատ-ը միշարիէյհ հաղրէթլէրինին մէղ-քիւր ճէվապլարը չու տուր. «Պ'էր էվ եանաճագ օլուր իսէ, սահիպի աթէ-չին սէօնմէսինտէն սօնրա, թամիրինէ յէչէպպիս իտէր։» Պու ճէվապ հէր նէ գատար մահիր իսէ տէ, բէք տէ տօղրու տէյիլ տիր։ Տէվլէթի Օսմա-նիեէ պիր չօգ էվլէրտէս միւրէքքէպ տիր։ Ֆունլարտան պիրի եանարդը ը-բատա, տիկէրլէրինտէ տախի աթէչ բաշչալարը մէվճուտ տուր։ Պիրինճի խանէնին աթէչինի սէօնտիրմէք ալա, ֆագաթ հարիգին սիրաեէթ ելթմէմէսի իչին, տիկէրլէրինին տախի աթէչ բաշ-չալարը նաղարը տիգգաթը տավէթ իտէր։

«Հալպուքի պու էվլէրտէն հիչ պի-րիսինէ տիգգաթ օլունմամըշ տբր։ Պի-նաէն ալէյհ, ասքէր վէ տիբլօմաթ թուլումպալարը պիր սէնէ զարֆընտա, եալքընը, եանմագտա օլան էվլին իւ-զէրինտէ իճրաեի վազիֆէ ելթմիշ օլ-տուգլարընտան, պաղը էվլէրտէ տա-խի եէնի պիր ուումմեանկը զուհուր ելթտի, վէ տիկէր քեաֆֆէյի խանէ-լէրտէ տախի զուհուրինի թէհտիտ ելթ-մէքտէ տիր։ Թէքմիլ պիր սէնէ զար-ֆընտա մալիեէ, ասլիեէ, նաֆիա, թիճարէթ վէ մեարիֆ նէզարէթլէրի նէ՞ իշ կէօրտիւլէր։ Պու նէզարէթլէր պիր իշ եաբարլա՞ր մը։ Պաղը մաթ-լուպաթը թանզիմ, պաղը տուլի մուա-մէլաթը քէօքիւնտէն մահվ, պաղը շիքեաեէթլէրի պէրթարաֆ, վէ պաղը լաեիհա թանզիմ ելթտիէ՞ր մի։ Հիչ տէյիկ իսէ միւսթագիլ պէլաէ պու թէա-պիրլէր վէ պու լաեիհալարը թանզիմ իտէպիլմէք իւզրէ մալիումաթը սահիհէ վէ պաղը քսթաթիսթիգ թօրլատալա՞ր մը։ Եաթոտ եալքընը մաշչարընը ա-յարագ, վէ սատրազամ վէ խարիճիեէ նաղարը վէ սէրասքէր բաշլարը հազա-րաթքընը իշլէրինէ նաղար իտէրէք, մէճլիսէ օթուրմատալա՞ր մը։ Պէգ տէ-մէեիզ քի, պու նազարէթլէր ասլա իշ կէօրմէմիշ տիրլէր։ Լաքին պու-նուն աքսինի իսպաթ իտիր չահատէթի տէ պուլամամագտաեը։ Հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին մէսէլէքի կէօրիւնիւշտէ չու տուր «Սուլհ վէ սօնրա իսլահաթ իտի-նիզ», հալպուքի ասքէր մէսէլէք չու օլ-մալը տբր, «Իսլահ իտին քի, միւսա-լէհաեը գօլայլատապիլէսինիզ»։ Զիւն-քի շուրասը ինքեար օլունմազ պիր սա-հիհլիք տիր քի, իտարէճէ կէօրիւլէն նօգսանլար, հէր տագբգա Պապը Ալի-նին գուվվէյի սիեասիեէսինի զաեբֆ-լաթմըշ, վէ Պապը Ալիեի պիզզաթ քէնտի նօգսանլարը իլէ էզմէք իսթէ-եէնլէրին էլլէրինտէ զիեատէսիյլէ գու-վէթլի սիլահ օլմուշ տուր։

«Պիզ չօգ տէֆա պէեան ելթմիշիզ տիր քի, Պապը Ալինին գարշըսընտա օլան հիւքիւմէթճէ մէսէլէլէր, անճագ մէսէլէ տէնիլէպիլիրլէր։ Զիւնքի պուն-լար հիւքիւմէթճէ լաեբգլը էսաս վէ գայտէլէր օլմամասընտան հուսուլ կէ-էն զայլէլէր տիր։ Դուսուրունա կէ-լինճէ, գավանիյն ատալէթ, էմնիեէթի ումումիեէ, վէ միւսավաթճա օլան իշ-լէրի թայեին իտէր, վէ հէր չէյտէն էվվէլ լաղըմ օլան, քէմալի տբգգաթ վէ նամուս իլէ գանունու իճրա ելթմէք տիր։ Հայֆա քի, մէրհում Ալի բաշա-նը ուզուն վէ քէնտի թարղընճա զա-եէթ մահիր իտարէսի զէմանընտա պիլէ, մէնիլէքէթ գանուն իլէ տէյիլ, իլլա տիբլօմաթլըգլա իտարէ օլունմագտա իտի, վէ իշթէ պու ֆէնա ուսուլ, իտա-րէտէ օլան գուվվէթ վէ իգթիտարը պիւսպիւթիւն գալտըրտը։ Տէվլէթի Ա-լիեէնին ահվալը հաղրէսինտէն օլան հէյեէթի իճթիմաիեէ միւթաալիգ մէ-սէլէլէրէ կէլինտիքտէ, պիտաեէթի զուհուրինտէ թիւրքլէր իլէ միւնասէ-պաթը պուլունան քիւչիւք պիր միլ-լէթ պիլէ, օ եօլտաքի մէսէլէլէրի քէ-մալի մուվաֆֆագիեէթլէ հալլ ու թէսվիեէ էյլէմիշ տիր։ Կրօէնլանտ վէ Լապրատօր էհալիսի օլան էսգիմօլար պու կիւնքի կիւն աեվլէթի Ալիեէտէ իճրասը լաղըմ օլան իսլահաթը, տէվ-լէթլէրինի գուրթարմագ իչին իճրաեէ գայտուշլար տբր, վէ տէվլէթի Ալիեէ իտարէճէ թէնսիգաթտա էսգիմօլար-տան կէրի գալմամալը տբր։»

(Տէվամ)

(Լ. Հէրալա)

—Ռուսճուգտան Դուրիեէ տ'Օրիան զազէթասընա չէյլէ եազըմըշ տբր.

«Մուախխարէն Վարնա վէ Թըրնօվա միւթէսարրըֆլարը յլա, Սիսթօվօ, Բազ-կրատ, Շումա վէ Էսկի Ճումաա գայ-մագամլարը չէհրիմիզէ կէլտիրէր։ Զէ-վաթը միւմայիլէյհիմ, մէպուսան մէճլիսի ինթիխապաթը իչին թէտա-պիրի լաղըմեեի ելթթիխազ ելթմէք, վէ վիլաեէթտէ արզու օլունան հիւսնի ին-թիզամն իպգասընը տիւշիւնմէք իւզ-րէ. վալիի վիլաեէթ հաղրէթլէրի թա-բաֆքընտան տավէթ օլունմուշ իտիլէր։ Թէքմին օլունտուգունա կէօրէ, հէր պիր սանճաղա, Անատօլու ասքէրի ըհտիֆէսինտէն միւթէշէքքիլ պիրէր գոպիթիեէ թապուրու կէօնտէրիլճէք տիր։ Պու թապուրլար իսէ ֆէրդա ֆէրդա օլարագ, վիլաեէթ տէրուունին-տէ տօպչաճագ տբրլար։

«Մէմուրէյի մահէլլինէմիզ գալա-բրա զոխիրէ թէատրիք իտիեօրլար։ Շէյլէ քի եալընը պիզիմ չէհրիմիզ-տէն Վարնա, Սիլիսթրէ վէ Դիտին գա-լեաէրինէ 200 պին քիլէնէ եազքն պուլգարլարը կէօնտէրիլտի։ Պունտան պաշգա, Վարնա վէ Թունա գալէալարը-նքն ասքէրի մբսթահֆըզասընա 60 պին մանլիօ իմալը իչին, մէմուրինի միւչար վէ միւմանիյյէհիմ լաղըմ կէլէն չուխանքն թէատրիքինի թահթը մու-գավէլէեէ ալտբլար։

«Ախիրէն Անատօլու իւչիւնճիւ սը-նրֆ ասքէրի բէտիֆէսինտէն օն պէշ գատար թապուր պուրաեա վիրուտ ելթտի։ Ասքէրի մէրգումէնին պիր գբսմը Սիլիսթրէեէ, վէ պագիսի Վի-տինէ կէօնտէրիլտի։»

—Տիւնքի կիւն սէլամըզգ բէսմի ա-լիսի Աեա Սօֆիա ճամիի չէրիֆինտէ վուգուս պուլմուշ տուր։

—Տիւնքի կիւն սատրազամ հազ-րէթլէրի սապահլաեէն մապէյնի հիւ-մաեունա ազիմէթլէ, հուզուրու Շա-հանէեէ չէգմբշլար տբր։

—Պիրինճի օրտուլի հիւմաեուն մէճ-լիսի ըէյիսի Հիւսնի բաշա հազրէթլէ-րիյլէ Գարատաղ օրտուսունուն պիր ֆբրգասը գօմանտանը Արիֆ բաշա հազրէթլէրինէ նիշանը զիյշանը Օսմա-նինին իքինճի բիւթպէսինտէն պիրէր գբթասը իհսան պույրուլմուշ տուր։

—Ռուսիա տէվլէթլ նին Ամէրիգատա քեային պիր պիւյիւք ֆիշէնք ֆապ-բիգասընքն իքի սէնէ միւտէթ իշլինտէ իմալ իտէպիլէճէկի ֆիշէնքլէրի, պաշ-գա եէրէ ֆիշէնք եաբմամագ վէ եաբ-տբզլը ֆիշէնքլէրի հէր բօսթա իլէ տօղ-րուտան տօղրու Ռուսիաեա կէօնտէր-մէք չարթլարը վէ սայիր չարթլար իլէ թահթը մուգավէլէեէ ալտբղը բիվա-եէթ օլունուեօր։

—Բակիւզատան եազտբգլարընա կէօրէ, Դարատաղլըլար Մէտիւն գա-լէասընը եէտի զապթլարընտա սագլա-եամատբգլարը հիհէթլէ, միւթարէքէ-տէն էվվէլ գալէայը մէղքիւրու վէ խա-բիճի իսթիհքեամաթընը եբգմբշլար տբր։

—Պիր գաչ այտան պէրու Շարգ սուլարընտա Ֆբրանսա սէֆայինին մբգ-տարը չօղալմասը վէ իլերուտէ ղուհուրի իհթիմալտէն օլան վուգուաթլար սէ-պէպինտէն, Ֆբրանսանքն ումուրը պահ-բիեէ նազբրը, չարդ ֆիլօսունա իքինճի պիր ամիրալ թայեին իտիպ, Ղազ-ղ իչինտէ վէ եախօտ Թունա պազաղլա-բընտա պուլունաճագ Ֆբրանսանքն հարպ սէֆինէլէրի ամիրալը միւմայի-լէյհին թահթը գօմանտասընտա պու-լունտուբուլաճագ տբր։

—Մէսաժէ տ'Օտէսա նամ զազէթա-տա օգունտուզունա կէօրէ, Սէպասթօ-բօլտա իսթիհքեամաթ ամէլիեաթընա քէմալի զայրէթլէ տէվամ օլունմագ-տա օլուպ, լիմանքն իքի թարաֆընա պէչէր պաթարեա ինչա օլունուեօր ի-միշ։ Հէր կիւն Սէպասթօբօլա թօբ վէ միւհիմմաթ վիրուտ ելթմէքտէ տիր։

—Սօն Վարնա բօստասբյա կէլէն զազէթալարտա օգունան թէլէկրաֆլար տբր.

Պէլկրբատ, 31 հոկտ.

Ազիմ գօրդու վէ էնտիչէ եէրինէ պէօյիւք զայրէթ վէ մուգավէմէթ ար-զուսի կէչմիշ տիր։ Ումուրը խարլճիեէ միւտիրի միւսիւ Բիսթիչ պու կիւն պի-բիսի իլէ օլան միւլգագաթընտա, «Ճիւ-նիս Սբրպիսթան գբթասը տէյիլ տիր։ Հէր նէ գատար Էւրօբա պիզի եիւզ լուսթիւ պբրագմըշ իսէ տէ, պիզ սօ-նունա գատար գարշբ գօյմաեա գա-բար վիրմիշիզ տիր» տէտի։

Ճիւնիսին Օսմանլըլարընը էլինէ կէչ-մէսի, Նիշտէն պիր չօգ ասքէրի մուա-վինէ վիրուտ ելթմէսինէ համլ օլունու-եօր։ Տէրվիշ բաշանքն օրտուսունտան 20 թապուր ասքէր իլէ 18 գբթա պատ-թալ մուհասէրէ թօբլարը Դարատաղ-տան հարէքէթ պիրլէ եավօր էօնիւնէ վասլ վէ մուհարէպէեէ տախիլ օլմուշ-լար տբր։

Մէզքիւր մաղլուպիեէթէ բաղվէն, Սբրպիսթան իսպրաբը մուխալիֆէթէ գարար վիրմիշ տիր։ Բբրէնս Միլան Բա-բաչինէ վասլ օլտու։ Զէրնաեէֆին օր-տուսու Տէլիկրատտա օլուպ, Հօրվա-թօվիչին օրտուսու իսէ, Ճիւնիս իլէ Քբրիւչէվաչքն (1) եարբ եօլու իւզէ-բինտէ պուլունմագտա տբր։

Բակիւզա, 31 հոկտ.

Մահը հալին 26 սբնտա, Տէսբօթօ-վիչին ֆբրգասը Քբրէզօնքն գօմանտա-սընտա օլտուղու հալտէ, Ըսգօբօլի ճի-վարբնտա Օսմանլբլար իւզերինէ հիւ-ճում ելթտի։ Ասքէրի չահանէ քիւլի թէլէֆաթա տիւչար օլտուգտան սօնրա, պիր թագբմ միւհիմմաթ, մէ քիւլաթ վէ պարկիր թէրք իտերէք ֆիրար ելթտի։

Նիշ, 1 նոյեմ.

Սբրպլբլար, Տէլիկրատ իսթիհքեա-մաթը ճիվարբնտա հէր նէ քի վար իտի իսէ, ճիւմէսինի տէ աթէչէ վիրտիք-լէրի կիպի, տիւշմէն քէնտի իսթիհ-քեամաթլարբնա եագլաշամասընը ի-չին, Մօրավա նէհրի իւզէրինէ եաբ-տբզլարը քէօբրիւեիւ տէ եբգտբլար։

Բակիւզա, 1 նոյեմ.

Տիւն Դարատաղլբլար Բօտկօրիչաեը մուհասէրէ ելթմէեէ պաշլաեբգ, պու կիւն տէ թօբա տիզտիլէր քի պու եիւ-տէն խայլիճէ զէտէլէնտի։ Բշգօտրա իլէ Բօտկօրիչա արասընտա ինթիզամ գաթթ օլունտու։

Բիվաեէթէ կէօրէ, գօնֆէրանս թէճէմմիւ լյլէտիքտէ, Ռուսիա իմբէ-բաթօրու քի հիւքիւմէթի սէնիեէտէն պիր մուրախխաս պուլունմասընա գար-շբ կէլմէքտէ իտի, չիմտի տէ Դարա-տաղքն մուհարիպ սբֆաթբյլա գօնֆէ-բանստա պիր մուրախխասը օլմասընը թալապ իտէճէք իմիշ։ (Լ. Հէրբլա)

—Տէվլէթի Ալիեէնին գօնֆէրանսա հիսսէտար օլմամասընը Ռուսիա իսբար ելթտիկինտէն, պունուն իճթիմաեի խուսուսունտա խայլի միշքիլաթ զու-հուրա կէլէճէյինի ագտէմճէ տախի եազմըշ իտիք։ Ինկիլթէրրա, հիւքիւ-մէթի Սէսիյյէնին բաեիթախթը օլան Իսթանպօլտա գօնֆէրանս ագտ օլուն-տուղու հալտէ, հիւքիւմէթի միշարի-լէյհանքն անէ հիսսէտար օլմամասընը էսասէն գաղուլ իտէմէտիկինտէն, տէվ-լէթի Ալիեէնին տախի պու գօնֆէ-բանսա իլհաղ օլմասընը իսբար ելթմէք-տէ պուլունմուշ տուր։ Մէզքիւր իբի գաղինէթօլը պէյնիսնտէքի մուգա-եէնէթ, Էվրօբանքն թէքլիֆ ելթտի-կի մագսէտ վէ էսաս իւզերինէ տիր։ Ռուսիա բօլշիթիգասընճա, մէյտանա օլան մէսէլէլէր, Էվրօբա տէվլէթլէրի մարիֆէթիյլէ գարարշտբրբբբ, նէ-թիճէյի միւղաքքրաթ, թէքմիլ Էվրօ-նքն միւրատը արիսինին մուրախխասը

---

(1) Օսմանլբլար, Ճիւնիսի գաղթ ելթմէ օլուուգլարընտան, իհթիմալքի ֆբրուչվաչ-տան նա աչինէ կէօթիւրէն եօսա զաթթ ելթսինէր։ Ժէնէրալ Զէրնաեէֆին թահթը գօմանտասընտա օլուպ, բիվաեէթէ կէօրէ Տէլիկրատտա ճէմ օրմուշ օլան Սբրպ օրտու-սու, Ֆբրուչվաչ իւզերինէ կէրի չէքիլմէքտէ օլան միրալայ Հօրվաթ օվիչին օրտուսունտան թէֆթիգ օլունաճագ տբր։ Էկերչի ժէնէրալ Զէրնաեէֆ եէնիսէն մաղլուպ օլուր իսէ, Տէլիկրատտան Պէլկրատտա կէօթիւրէն եօլտան պաշգա կէրի չէքիլմէք խաթթը պու-լունմահաճագ տբր։

Միրալայ Հօրվաթ օվիչին օրտուսու իսէ, սաղ վէ սոլ ճէնահընտան ասքէրի չահա-նէյէն վուրուլմագ թէհլիքէսինտէ պուլու-նուպ, Ֆբրինտեա տօղրու կէրի չէքիլմէք մէճպուր օլաճագ տբր։

մագամբնտա օլան Պապը Ալիեէ արզ ու թագաւիմ օլունմասը տբր։ Հալ պու քի Ինկիլիզ բօլիթիգասընճա, Շարգտա պիր հալը մագպուլթուն թէէսիսի իչին, տէվլէթի Օսմանիէէ տախի Էվրօբա իլէ իսթիչարէ իթմէլի տիր։

Պինապէրին գօնֆէրանսըն իճթիմաի էսասը իւզէրինէ իթթիֆագ հասել օլամատըգընտան, բրէնս Կօրչագօֆ շու օրթա թարիգի թէքլիֆ իթմիշ տիր. եանի ագտէմճէ Տէրիսաատէթտէ պիր գօնֆէրանս ազտի իլէ, պունտա ալթը տէվլէթլէր, պէյնլէրինտէ իթթիֆագ իթմէքլիկէ չալըշընլար, վէ պու իթթիֆագ հասել օլտուղունտա, պատէհու տէվլէթի Ալիեէնին իլհագբղը իլէ իճթիմա իտէճէք գաթի գօնֆէրանսլարտա մէկքիր իթթիֆագը էսաս իթթիֆազ էյլէսինլէր։

Ինկիլթէրրա գապինէթօսու թարաֆընտան, գօֆէրանսա մուրախխաս մուավինի սրֆաթըյլա մարքի տը Սալիսպուրինին պու քէրրէ ինթիխապը վէ եագընտա Տէրիսաատէթէ վիրուտի խապէրի, Սէն Բէթրէսպուրկ գապինէթօսու թարաֆընտան թէքլիֆ օլունան թէտապիրէ, Ինկիլթէրրանընճ մուվաֆֆագաթ իթմիշ օլտուղունու իմա իտէր, վէ մէգքիր թէտապիրին մանէասը հէրքէսճէ մալիմ տիր։ Ֆիլվագը Ռուսիա քէնտի տավասընը գազանմըշ տբր տէնիլէպիլիր, վէ ալթը տէվլէթլէրին չու իթթիֆագընը թէմէլսիզ օլտուղունա իսկեաթ օլունմասա իտի, Ինկիլիզ գապինէթօսունուն պու եէնի միւսաատէսինէ թէէսիւֆ իտէճէք իտիք։

Թարաֆըմըզա խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթի 1869 բբ-րօթօգօլունա վազը իմզա իթմիշ օլտուղունտան պահսլա, գօնֆէրանստա մուրախխասը պուլունմասընը նիմ բէամի սուրէթտէ իլթիմաս իթմիշ, վէ Ռուսիա էնալաթը միմթազէեէ տախի պու հագգ վէրիլմէք չարթըյլա Եունանիսթանըն թէքլիֆինէ մուվաֆֆագաթ իթմիշ տիր։ Ալմանեա տախի օլ պապտէ իթթիֆագ վէ իսրար էյլէմիշ իսէ տէ, Ինկիլթէրրա Եունանիսթանըն տիւէլի զամինէտէն օլմատըգընտան պահսլա, գօնֆէրանստա մուրախխասը պուլունմագ թէքլիֆինէ մուխալիֆէթ էյլէմիշ տիր։

Ալտըգընմըզ մալիմաթա կէօրէ, գօնֆէրանստա հէր տէվլէթին իքի նէֆէր մուրախխասը պուլունմասը խուսուսունտա Ինկիլթէրրանընճ իթտիկի թէքլիֆէ բրէնս Կօրչագօֆ մուխալիֆէթ իթմիշ տիր։ Էկէր ալտըգընմըզ մալիմաթ սահիհ իսէ, բրէնսի միւշարիէյհ Ռուսիա թարաֆընտան եալընըզ ժէնէրալ Ինեաթիէֆ հազրէթլէրինին գօնֆէրանստա մուրախխաս օլաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։ (Ֆար տիւ Պոսֆոր)

ՍԷՊԷՊ

Զօղլար թարաֆընմըզտան, զազէթասընմըզընը, սայիր պիր չօգ զազէթալար կիպի, նիչին էրքէն չըգմաեըպտա, կիճ գալմագտա օլմասընընճ սէպէպինի սիւալ իլէ, միւմքին օլտուղու հալտէ, էրքէն չըգարըլմասընը արզու տախի իթմէքտէ տիրլէր. հալպուքի սէպէպինի պէեան էյլէտիկիմիզտէ, կիճ չըգմասը իչին, չօգլարընը մէմնուն օլաճաղլարընտա շիւբհէ եօգտուր։

Զազէթաեը էրքէն չըգարմագընընտա, հիչ պիր կիւճլիւք եօգ տուր, պիր քէրրէ, իսթէնիլէն սահատա չըգարըլարընընտա, աբիթըգ հէր կիւն այնի սահատա չըգարըլապիլէճէկի աշիքեար տբր. լաքին իշթէ զազէթամըզընը պիր պիւյիւք խայր ու մուհասէնաթքտա, պէօյլէ կիճ չըգմասընտա տբր, շէօյլէ քի, էրքէն չըգարըլտըգը թագտիրտէ, պիր թագըմ պիր կիւն էվվէլքի հավատիսլէր վէ թէլէկրաֆլար վիրիլիպ, ֆագաթ եէնի հավատիսլէր վէ եէնի թէլէկրաֆլար պիթթագի ֆէրտասը կիւնիւնէ գալըրլար, նասել քի զազէթամըզտա հէր կիւն օգուններ նիչէ հավատիսլէրին, էրքէն չըգան զազէթալարտա պիր կիւն սոնրա օգունմագտա օլմասը, քեաֆֆէյի էրպապը տիգգաթա մալիմ տուր. վէ պուտա, զազէթա գըյմէթ վէ մուհասէնաթընը պիլէնլեր իչին, էն զիեատ էհէմմիյէթ վիրիլէճէք խուսուսլարտան պիրի տիր. վէ բայիթախթըմըզտա Լէվանթ Հէրալտըն զիեատ գըյմէթի օլմասընընճ պիր պիւյիւք սէպէպի տէ պու տուր. իմտի, պու ֆարգ վէ պու եէնի հավատիս վիրմէքլիք չէրէֆինի զայպ իթմէմէք իչին, էրքէն չըգարմագ իսթէմէտիկիմիզի պէեան իտէրիզ։

* *

Կիւնլէր բէք գըսալմըշ օլտուղունտան, պիր գաչ այ զազէթամըզ, ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի անճագ պիր նիւսխէ չըգարըլաճագ տբր։

* *

Հէր քէս Թրապզօն մէսէլէյի մալիւմէսինէ տայիր պիզտէն մալիմաթ ալմագ իսթէմէքտէ տիրլէր. պիզ իսէ տիւնքի կիւնէ գատար հիչ պիր եէրտէն պիր մալիմաթ ալամմըշըզ տբրֆագաթ տիւնքի կիւն ալտըգընմըզ պիր մէքթուպտա, Ախթամարը Թաչատուր եպիսկոպոս իլէ Իզմիրեան բահիպին օրաեա վասել օլտուղ լարը, վէ պէօյիւք զինէթ իլէ գապուլ օլունարագ քիլիսէեէ կէօթիւրիւլիւքլերի, վէ Հայրենիք իլէ Մէճմուայի հավատիս միէլլիֆլերինին տախտ այնի վաբոր իլէ վասել օլտուղլարը պիլտիրիմիշ իսէ տէ, մէգքիր մատտէեէ տայիր հիչ պիր լուզէթ իչար իտիլմէմիշ տիր։

Պէյն էլնաս կէզմէքտէ օլան լագըրտըլարա նէզարէն, մատտէտէ սահիհլիք կէօրիւլմէքտէ իմիշ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ

Լօնտրա, 10 Նոյ.

Տիւն ալչամ շէհիր էմինի լըրտ թարաֆընտան վէրիլէն զիեաֆէթտէ լորտ Պէկոնֆիլտ (միւսիւ Տիզրաէլի) մուհիմ պիր նութգ լրատ իտիպ, պունտա Ինկիլթէրրանընճ բօլթիղասը ահտանամէլէրին պագասը վէ մէմալիքի շահանէնին թէմամիեէթի միլքիեէսի վէ իսթիգլալիեէթիիզէրինէ միւէսսէս պուլունտուղունու, վէ պիլ հիմմէթ տէվլէթլէրին, թէքլիֆ օլունան գօնֆէրանսը գապուլ իթտիքէրինի պէեանտէն սոնրա շէօյլէ տէպտի. «Ինկիլթէրրա իլէ էվվէլ հիւճում իթմէք նիեէթինտէ տէյիլ տիր. ֆագաթ էկէր մուհարէպէ օլուր իսէ, հիչ պիր տէվլէթ պիզիմ գատար մուհարէպէ էյլեն լազըմ կէլէն չէյլէրէ մալիք տէյիլ տիր. էկէր մուհարէպէ իսէր իսէք, ինգազը հագգ օլունճաեատագ մուհարէպէսի իլէրի վարտըրըրզ»։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 9 Նոյեմ.

Ինկիլթէրրա տէվլէթի, Տէրիսաատէթտէ թէճէմմիւ իտէճէք պան գօնֆէրանսա մարքի տը Սալիսպիւրի մուրախխաս վէքիլ թայեին էյլէսիկինի ըսմէն տէվլէթլէրէ պիլտիրմիշ տիր։

10 Նոյեմբեր

Միւսիւ տը Շեսսորտի, Ֆրանսա թարաֆընտան գօնֆէրանսա մուրախխաս վ քիլ թայեին օլունտու։

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ

Բօլա 10 Նոյեմ.

Ավսթրիանընճ Տան Ֆիւան նամ գըրհլը ավֆինէսի եարրն Շարգա միւթէվէճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

Վիէննա, 9 Նոյ.

Իմբէրաթօր հազրէթլէրի Վիէննատան ավտէթ էյլէտի։

Բէսթէր Լոյտ զազէթասընընճ պէեանընա կէօրէ, իմբէրաթօր Ֆըրանսա Ժոզէֆ հազրէթլէրի, Պուլգարիսթանա, վէ Պոսնա վէ Հէրսէքէ իսթիգլալիեէթ իթա օլունմասը թա սավվուրունու իլթիզամտան վազ կէչմիշ, վէ Ավսթրիա տէվլէթի, եէնիտէն, գօնթ Անարասինին իսլահաթ բըլանընը իլթիգամ իտէճէք իմիշ։

ԱՄԷՐԻԳԱ

Նիւ-Եօրգ 8 Նոյեմ.

Բիասէթ իչին վազը օլան ինթիխապաթտա տէմօքրաթլար էքսէրիեէթի արա գազանմըշլար տբր։

Նիու-Եօրգ 9 Նոյեմ.

Տէմօքրաթ Թիլան Ամէրիգա բէյիսի նասպ օլունաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Գահիրէ, 8 Նոյեմ.

Մալիեէ մէճլիսինճէ վազը օլան թատիլաթ կէրի ալընմատըգընտան, մէճլիսի մէզքիւրուն բէյիսի միւսիւ Միալօժա իսթիֆասընտա իսրար իթմիշ, վէ պու տէֆա իսթիֆասը Խըտիվ հազրէթլէրինտէն գապուլ օլունմուշ տուր։

ՌՈՒՍԻԱ

Սէն Բէթէրսպուրկ 9 Նոյեմ.

Բիվեեէթ կէօրէ, կրան տիւգ Նիգօլա, ճէնուպի օրտուսունուն պաչ գօմանտանլըգընը տէրիւհտէ իթմէք իւզրէ եագընտա Քիշնէֆ (Պէսարաբիա) ավիմէթ իտէճէք իմիշ։

Ժէնէրալ Մէրօքսկ հիչի ճէնուպի օրտուսունուն էրքեանը հարպընա բէյիս նասպ օլունտու։

Իմբէրաթօր պուրատա ասքէրի կէոզատէն կէչիրէճէք տիր։

Մոսգուա 10 Նոյեմ.

Ռուսիա իմբէրաթօրու վէ Վ՝ միհատը վէ մատամասը պուրաեա վիրուա իթտի։

Սէն-Բէթրսպուրկ 10 Նոյեմ.

Թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրու, Ժէնէրալ Զէրնաէֆի զապուլ իթմէք իսթէմմիշ տիր։

Սէն-Բէթրսպուրկ 9 Նոյեմ.

Կօլօս զազէթասընընճ պէեանընա կէօրէ, կրան տիւգ Նիգօլա, ճէնուպի օրտուսունուն գօմանտասընը տէրիւհտէ իթմէք իչին եօլա չըգմըշ տբր։

ԱԼՄԱՆԵԱ

Պէրլին, 9 Նոյ.

Ղայրը բէյսի զազէթալար, իւչ իմբէրաթօրլարընը իթթիֆագը հալա պագը տբր տէյի իտտաա իտիեօրլար։

ՍԸՐԲԻՍԹԱՆ

Պէլգրատ, 9 Նոյ.

Միրալայ Հօրվաթօվիչ, ժէնէրալ Զէրնաէֆին եէրինէ Մօրավա օրտուսունա զօմանտան նասպ ու թայեին օլունտու։

ՍԱՐՐԱՖԻԷ

Բարիս 10 Նոյեմ.

Ֆըրանսըզ ֆոնտօսու 5 ։։ գ։ք։	105 25
Էսհամը Ռումումի աչբլոը	11 00—
» » քաբ։	11 52 1/2
Բումէլի չըմէնտըֆէր սէհիմիէրի	36 50
65 իսթիգրազը	72 —
69 »	63 —
1873 »	59 —

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսհ։ Ռում։ 29 հոկտ։ ազչամ գարանը	12 22
Էսհ։ Ռում։ 30 հոկտ։ սապահ աչբլոը	12 18
Էն եիւքսէք	12 19
Էն աշաղը	12 11
Սաաթ 6	12 13

Իսթիգրազ 63 (Մութօն)6 0/0 Ֆր։	62
» 65 (Մութօն)6 0/0	62
» 1869 (Բիլեար)6 0/0	57
» 1872 (Պոն տիւ Թըրէ-էօր) 9 0/0 լիրա սթէր։գ։	19 12
» 1873 (Բիլեար) 6 0/0	56
Բումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	34
Բէրօր փրդ։	
Հէվալէսիզ փրդ։	1 1/2
Ագճէ Ֆայիզի 0/0	12

ԱՂՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանը լիրասը 100ական	ղ։	փր։
Ինկիլիզ լիրասը	110	25
Ֆրանսըզ ալթունու	88	2
Բօլ	88	30
Գրըմից ալթունու	51	20
Պէեազ մէհիտիյէ ֆարգը	3	12
Մէճիտիէ ֆարգը	9	20
Պագըր ֆարգը	50	
Պէշիք ֆարգը	8	10
Գ։արազօն գայմէսի գարիք	7	27

ԳԱՑՄԷՆԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Գու կիւն պագըր հիսապը իլէ, 100 ղուրուշլուգ գայմէ, 124 — ղուրուշ։

121 15 ղուրուշլուգ գայմէ պիր լիրա։

ԻԼԱՆ

Ամէտիյի տիվանը հիւմայուն Քէնան պէյի մէրհումուն միւնշաաթը իլէ շարգըլարը թապ օլունարագ, սահհաֆլարտա հաճը Ա.քիֆ էֆէնտինին վէ Զէնպէրլի թաչտա քիթապճը ճէլիլ աղանըն տիւքեանլարընտա վէ քէօրիւ պաշընտաքի պարագատա վէ սայիր քիթապ սաթըլան մահէլլէրտէ վէ պագը ղազէթա միւէզղիլէրինտէ պուլունմագտա տբր։

Մէրհումը միշարիէյհին շիր վէ քիթապէթտէ ֆէվգէլատտէ մէհարէթի ճիհէթլէ, ասարընը միթալէասը հէրքէսէ, վէ խուսուսի իլէ Թիւրքի քիթապէթինէ հավվէս իտէնլէրէ լազըմ օլտուղունտան, թէտարիքի էրպապը մէարիֆէ իհթար վէ թավսիյէ օլունուր։

ԹԱՍՀԻՀ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ տէրճ օլունան Պուրբէշ չէհրի իգրամիէէլի իսթիգրազ թահվիլաթը գուրաար ճէտվէլինտէքի 1214 հնճի սէրի 1114 վէ 5753 հնճի սէրի 5783 օլաճագ տբր։

—Ալաֆրանկա նոյեմբերին 8 հնճի կիճէսի Սիպէլլա նամ Ինկիլիզ վաբօրու Գարա տէնիզէ տօղրու հարէքէթ իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, պիր Եունան սէֆինէսինէ չաթըպ, սէֆինէյի մէզքիւր անիտէ զարգ օլմուշ իսէ տէ, թայիֆէլէրի գուրթարըլմըշ տբր։

—Լա Ֆրանս զազէթասընընճ օգունտուղունա կէօրէ, Ռուսիա հիւքիւմէթի, ազտի սէօյլէնմէքտէ օլան գօնֆէրանս հագգընընճ սաթիտէքի բբրօկրամը թէքլիֆ իտէճէք իմիշ։ Շէօյլէ քի,

1. Տէրիսաատէթտէ մուգիմէլլիէրտէն իպարէթ օլտուղու, վէ հիւքիւմէթի Սէնիյյէ թարաֆընտան տախի պիր մուրախխաս վէքիլ պուլունտուղու հալտէ, Տէրիսաատէթտէ պիր գօնֆէրանս իճթիմա իտիպ, պունուն մէմուրիեէթի Պապը Ալի իլէ Սբրպիա պէյնինտէ սուլհ շարթլարընը գարարլաշարմագտան իպարէթ օլաճագ տբր։ Մէզքիւր գօնֆէրանս մախսուս պիր մաղզաթա գալէմէ ալբպ, պունտա, մուհարէպէտէն էվվէլքի հալին պագասը էսաս թուխմուլարագ, Բարիս ահանամէսի ահքեամընճա, հիւքիւմէթի Սէնիյյէ իլէ Սբրպիա պէյնինտէ ճէրէեան իտէճէք միւնասէպսթը հասէնէյի իպգա իտէճէք օլան շարթլար կէօսթէրիլէճէք տիր։

2. Կէրէք էլէքտրիկտէն, վէ կէրէք տիւէլի մուաղզամատան թայեին օլու-

նաճաղ մուրախաս վէքիլէրաէն ի-պարէթ օլսուղու, վէ հիւքիւմէթի Սէ-նիյյէ ճանիպինտէն հիչ պիր մուրախ-խաս գապուլ օլունմատըղը հալտէ, պա-տէհու պիր գօնֆէրանս ագտի իլէ, իս-լահաթլար վէ պունլարըն իճրասը իչին լաղըմ կէլէն քէֆալէթլէր թահթը թէ-զէքքիւրէ ալընաճագ տըր։ Իտարէճէ իսթիգլալիէթ իչին Ինկիլթէրրա տէվ-լէթինին վագը օլան թէքլիֆաթը իս-լահաթ մէսէլէսինտէ մէզքիւր գօնֆէ-րանսըն բըրօկրամընա էսաս իթթիխաղ օլունաճագ տըր։ Ինկիլթէրրա սէֆի-րի լորտ Լօֆթիւս իլէ բըրէնս կօրչագօֆ պէյնինտէ Լիվատիատա հուսուլէ կէլէն իթթիֆագ էսաս թութուլարագ, Պապը Ալինին վէրէճէյի թէէմինաթ թահթը թէզէքքիւրէ ալընաճագ տըր։ Իսլա-հաթլարըն իճրասը իչին Պապը Ալինէ մէօհլէթ կէօսթէրիլէճէք, չու չարթ իլէ քի մէզքիւր մէօհլէթ կէչտիկինտէ Պապը Ալինին ուսուլու հիւքիւմէթին-ճէ թէքսիլ թէնքիհաթ իճրա օլուն-նունճաեատագ Օսմանլը էեալէթլէրի միւթթէֆիգ տէվլէթլէրին ասքէրլէրի եէտի զապթընտա պուլունաճագ տըր։

—

Զարշէնպիհ կիւնիւ ժէնէրալ Գլաբդա նէզտինէ զիեարէթէ կիտէն հէյեէթ մէպուսլարընը, ժէնէրալը միւմաիլէյհ օթէլին օրթա գաթընտաքի օտատա քէմալի թէվազիւ վէ մէմնունիէթլէ գապուլ իտիպ, պու պապտէ թանղիմ օլունան վարագա, եէչիլ վէ զըրմըզը աթլաստան մամուլ վէ սըրմաբիւսկիւլ իլէ միւզէյեէն քիսէ տէրունինտէ օլ-տուղու հալդէ, հէյեէթին ըէյիսի Շեվքէթ բաշա հազրէթլէրի թարա-ֆընտան ժէնէրալը միւմաիլէյհէ թէս-լիմ օլունարագ, սատէտ միւնասիպ սէօյլէնէն սէօզլէրէ ճեվապէն, ժէնէ-րալը միւմաիլէյհին, «Աղը պիր օլան Մաճարլարլա Թիւրքլէր պունտան 180 սէնէէե կէլինճէէե տէկին, նէկտիկէր-լէրիյլէ ճէնկ վէ հարպ իտէրէք, ղայ-րէթ վէ չէճատաթտա միւթատիլ օլան թարաֆէյն պահատըրլարը պիրի պի-րինին մէմլէքէթինտէ մէտֆունլարը հալէա մնարուֆ տուր։ Անտէն սոնրա բաղըթոյի ճինսիեէթլէ իքի գավմ պէյնինտէ թէէսիս օլունան բաղըթոյի իւլֆէթ վէ մուհապէթ օլ տէրէճէ գավի տիր քի, 49 թարիխինտէ Մա-ճարլարըն իսթիհսալը հուբրիեէթ իչին գանլարընը տէօքտիւքլէրի վագըթ-տա, հուսուլի սլամէթ իչին վուղու պուլան իլթիճալարընը, Օսմանլը-ըն պահատըրանէ թէլէֆի իլէ գա-պուլ իթմէլէրի զէմանընըն մահվիտ-մէեեճէկի, օ մուհապէթին սէմերէ-ինտէն պաշդա պիր շէյ տէյլ իտի։ Մաճարլար, Օսմանլըլարըն ուլու ճէ-նապ վէ հիմմէթլէրինի թագտիր իթ-տիքլէրի ճիհէթլէ, Մաճարլար չէճաա-թը ֆըթրիեէտ չէրիքլէրի օյան Օս-մանլըլարա տայիմա մուավէնէթի ֆէր-լիեէտ պուլունմագ արզուսինի քէթմ իտէմէզլէր։ Պիր ասլատան իլէրի կէլէն իշպու իքի գավմընի տիւմինի օյան Ռուսյարա գարշը ֆէտաքեարանէ տավ-բանմագ, ումուրու վաճիպէտէն օլ-տուղունտան, կէչէն 51 մուհարէպէ սոնտէ, Մաճարլարտան խայլը զաթ-լար, տէվլէթի Ալիեէնին խըտմաթը ասքէրիեսինտէ պուլունմուշլար տըր, Հաթթա պէն ոէ ասքէրի Օսմանիէ իլէ մուհարեպէտէ պուլունմուշ իսմ։ Պու ըրբատա Ցէրբիսատէթ կէլիշիմ տախի, Սլավլարլա մուհարէպէ վուղու պուլուր իսէ, էյլէ պիր խըտ-մէթ պուլունմագ արզուսինի միւս-թէնեա տիր։

«Մաճարլար պիլիրլէր քի, Օսման-լըլարըն մահվը Մաճարլարըն հէլաքը տըր։ Զիրա Բանսլավիսթ պէլասըյա, ժէրմանիզմ էֆքեարը արասընտա Մա-ճարլարրն եալընրդ եաշաեըշը, ումու-րու միւճիղէտէն տիր։ Իշթէ իշպու մէնաֆիյի ումումիեէտէն պաշդա, տի-կէր խուսուսի ֆայտէլէր ճիհէթիյլէ, Մաճարլարըն Օսմանլըլար իլէ իթթի-ֆագը թապիի պիլինմէլի տիր։ Մա-ճարլար, ատալէթի իլահիեեի վէ գա-վանիյնի ինսանիեեի պէեան վէ թա-րիխ իտէն Գուրանը քէրիմ ահքեամը-նա թապի Միւսլիմանլարըն մէտէնի-եէթ վէ ինսանիեէթէ պիւյիւք խըտ-մէթ իտէճէքլէրինէ իթիգատլարը գուվվէթինէ պինաէն, մէնաֆիի միւշ-թերէքէ վէ հուգուգու մուգատտէ-սէլէրինի, Օսմանլըլարլա իթթիֆագ վէ իթթիհատտա արամագ էհէմմիեէ-թինի չօգտան պէրու իտրաք իյլէմիշ-լէր տիր։ Մաճարլար, իսթիհսալը հուբ-րիեէթտէ միյեին պուլտուղլարը Օս-մանլըլարա մուհապպէթ վէ թէվէճ-ճիհիհ, վազաեիֆի մուգատտէսէտէն պիլիրլէր։ Պինաէն ալեյհ գավիէն թէէմին իտէրիմ քի, Օսմանլըլարլա մուավէնէթ ուղրունտա գանլարընը տէօքմէեէ Մաճարլար հէր վագըթ հա-ղըր տըր։ մաէլինտէ իրատ իթտիքլէրի նութգա, հէյեէթի մէպուսէ բրեա-սէթի թարաֆընտան «Մաճարլարըն Օսմանլըլար հազրընտա կէօսթէրտիք-լէրի թէվէճճիհաթա, պիւթիւն Օս-մանլըլար մինթէթտար օլտուղունտան, Օսմանլըլար քէնտի հուգուգլարընը մուհաֆազա իչէն միւքէլլէֆ օլտուգ-լարը վազաեիֆի, տօսթը գատիրլերի վէ մուհիպպի սամիմլերի օյան Մա-ճարլար իչին տախի իֆտեեէ քէնտիլէ-րինի պօրճու պիլիրլեր։ Օսմանլը-լարընն իշպու էֆքեար վէ նիեաթընը Մաճարլար թագտիր /թտիքճէ, Օս-մանլըլար իֆտաեը վաղիֆէսէ տէվամ իլէ, քէնտիլէրինի պախթիեար ատտ-խէրլեր։ մաէլինտէ ճէվապ վերիլտիք-տէն սոնրա, ժէնէրալը միւմաիլէյհ սալոնա չըզըպ, օրատա պուլունան թալէպլէ էֆէնտիլէր իլէ հէյեեթէ միւն-զամ օյան, վէ պիր ուճու սալոնտա, վէ օ պիր ուճու օթէլին ճատատ ճիհէ-թինտէքի եէուզիւնէ տօղրու իմթիտատ իտէն ճէմիեէթէ տախի պէեանը մէմ-նունիեէթ էյլէմէսի իւզէրինէ «Եա՛շա-սըն Մաճարլար» ավազէլէրիյլէ ալդըշ-լար խտրտիքտէն սոնրա, ավտէթ ի-տիմիշ տիր։

Վազ/թ զազէթասընդն թահզըզա-թը վագբասընա նազարէն, ճէմիեէթին ժէնէրալը միւմաիլէյհէ ազիմէթինի սոնրատան խապէր ալանլար, Պէյօղ-լունա տօղրու գօշարագ, նիւմահիչտէ պուլունմագ իսթէմիշլէր իսէ տէ, եէ-թիչէմատիրլերինէ իզհարը թէէսլիգ-լէ, ավտէթ իթմիշլէր տիր։

Հէյեեթի մէպուսան թարաֆընտան ժէնէրալը միւմաիլէյհէ վերիլէն վարա-գանրն սուրէթինէ, պու կիւնքինիւս-խէմիզին միւսաատէսի օլմատըղը ճի-հէթլէ, բաղար իրթէսի կիւնքինիւս-խէմիզտէ տէրճ ու պէեան իտէճէյիզ։

— Եվվելիսի ախշամ Ֆրանսա՝ը պիր գասըն Պէյօղլունա Պալբդ բաղա-բընա պիր գասապ տիւքքեանընտան տիշարը չըզտըղը սրբատա, չարկընդն պիրի, մէզպուրէնին պօյնունտան գի-զըմէթ պիր միտալեօն գաբրպ ֆի-լոար իթմիշ, վէ հէրնէ գատար թատ-գիպ օլունմուշ իսէ տէ, էլէ կէչիրիլե-մէմիշ տիր։

—Իսթանպօլտա օգունտուղունա կէօ-րէ, բաղար իրթէսի ախշամընը, Պէյ-օղլունտա Մինարի սօգաղընտա վագը պիր խանէտէ կազ պօրուսու բաթլա-մասըյլա իւչ գըզ չօճուգ տիւմանտան պօղուլմա տէրէճէսինէ կէլմիշլէր իսէ տէ, հէքիմլերին թէտավիսի սայէսին-տէ գուրթուրմուշլար, ֆագաթ, խա-նէնին մատամասը, հէր նէ գատար թէ-տավի օլունմուշ իսէ տէ, տիւմանրն թէէսիրինտէն վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Սալը կիճէսի Սիւլէյմանիեէ ճա-միսինին տ՛րունինտէն հարիգ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, անիտէ սէօնտիւրիւլ-միւշ տիւր։

Իսթանպօլուն պէեանընա կէօրէ, ճամիի մէզքիւր տէրունինտէ պուլու-նան ղիգբյմէթ էշեալարընը գըյմէթի 15 միլեօն ֆրանգ թահմին օլունուեօր իմիշ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՑԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգայի Վարչութեան Տնտեսական Խորհրդոյ

Ժամանակէ մը 'ի վեր Ազգային հաս-տատութեանց որպէս թէ 'ի նպաստ մասնաւոր անձանց կողմէ զանազան մի-ջոցներով դրամական հաւաքումներ սկսած են տեղի ունենալ, առանց Ազ-գային Պատրիարքարանի գիտութեան և արտօնութեան։

Տնտեսական Խորհուրդը այս պարա-գային մէջ 'ի զգուշութիւն հասարա-կութեան պարտ կը համարի յայտա-րարել 'ի պաշտօնէ որ առանց Պատ-րիարքական կոնդակի և կամ մասնա-ւոր պաշտօնական արտօնագրի կա-տարուած այդ տեսակ հանգանակու-թեանց ինչ նպատակի ծառայելը ան-ծանօթ է Ազգային պատրիարքարանի։

26 Հոկտ. 1876 ԿՆԻՔ

'Ի Պարիզքնի. Հայոց

Կ. Պոլիս

ԻԼԱՆԱԹ

LA VELOUTINE

ԼԱ ՎԷԼՈՒԹԻՆ

ԼԱ ՎԷԼՈՒԹԻՆ պլամիթլէ թէրթխա-օլունմուշ պինապէրին տէրի իւզէրինէ նաֆի սուրէթտէ թէէսիրի օյան եարըշ-գան վէ կէօզէ կէօրիւնմէզ պիր նէվ-բիրինճ թօղու օլուպ ինսանըն տէրիսինէ թասլի պիր թազէլիք վէրիր։

Մէզքիւր բիրինճ թօղունու իճատ ի-տէն միւսիւ Շ. ֆԱԻ նամ զաթ տըր։

ԲՕՄԱՏ ՍԱԹԷՆ

Իշպու բօմատա, էլլերի եումուշաղ վէ թազէ սազլատըղը իլէ պէրաբէր, էլլերի չաթլատմագ վէ սօուղտան հա-ՀԷ օյան սայիր պու կիսի մարագտան վի-դաեէ իտէր։ Բարիստէ Բէ սօղ ազընտա-Ն։ 2 մաղազա տէրօղիթօտու տուր։

Ֆրանսըղճա, Ինկիլիզճէ, Թալիանճա, Անմանճա վէ Ռումճա լիսանլարտան պաշգա, Բիանօ տէրսի տախի վէրիր օլուպ, վէ միթէպէր ֆամիլեատան պուլունան պիր Մատմազէլ, միթէպէր ֆամիլեա խանէսինտէ մուալլիմլիք իթմէք արզուսինտէ պուլունտուղունան, իսթարլարը իլան օլունուր։

Էմլագը հիմաեունտան Թօրխանէտէ օն պէշ նիւմերօլու տիւքքեանը պէշ պուչուգ օսմանլը լիրասը իճա-րէյի չէհրլիյէ վէ պիր սէնէ միւատէթ իլէ իճարէ թապէպ պուլունմաղլա, գիեատէյի թուքթաճագլարը իշպու թըշրինի էվվէլին օթուպունճու ճիւմա լրթէսի կիւնինէ գատար խաղինէյի խասսա մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի։

ՕՐԱՑՈՅՑ ՊԱՐԶ

1877

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ԲՐԻՍՏՈՍԻ

ՑՕՐԻՆԵԱԼ

ՑԵՐԵՄԻԱ ՔԱՀԱՆԱՅԷ

ԽԱՍԳԻԻՂԻ

Որ նորաձոյլ ընտիր գիրերով տպեալ, գտանի բոլոր գրավաճառաց քովը 'ի գին 60 փր.

ՄԻՎՍԻՄ

Սապէգը միսիլլիւ, պու տէֆտատ-խի, Մ. Վ. Գասապեան, ասբլ Նօրվէ-ճիա պալբգ եաղընան կէթիրթմիշ օլմաղլէ, կէրէք շիչէ վէ կէրէք գբյ-եէ իլէ, Պաղչէ գաբուսունտա Գարա-ղօլխանէ վէ ֆուրուն գարշըսընտա վա-գը քէնտի մազաղասընտա, զաեէթ ալէասընտան սաթրլմագտա տըր։ Սոն վագըթլարտա պիր թագըմ հիլէլի եաղլար սաթբլարընը իչին, միւշթերի-լէրին տիգգաթը լաղըմէսի տավէթ օ-լունուր։

Պու քէրրէ մէօհրը ահիզանէմ գա-զաէն զայ օլմուշ օյտուսունտան, շիմ-տիեէ գատար եալընրդ մէօհրը մէզ-քիւր իլէ թէմմիր գէլբնմբշ հիչ պիր վարագա վէ սէնէտ օլմանընդ, պինա-յէն ալեյհ, պիրա իսկա պէօյլէ պիր սէնէտ վէ վարագա գուհուր իտէճէք օլուր իսէ, ամէլ վէ իթթիֆար օլունմա-մամագ իւզրէ էլան օլունուր։

Թաղուր Համամճեան

—

Նուրի Օսմանիէեէ ճամիի չէրիֆի հավլիսինտէ պուլունան իւչ գիրա օն սօղուղ բարմագ թուլ վէ իքի գիրա օն սէքիզ բարմագ արզ, վէ օն գիրա օն բարմագ թէրպիյինտէ, վէ պիր պաշը պիր գիրա երկրմի բարմագ, վէ տիկէր պաշը օն սէքիզ բարմագ գալընըզընտա, վէ գօհու գըրմըզը ընկինտէ պիր ատէտ, վէ իքի գիրա թուլ վէ պիր գիրա արզ վէ իքի գիրա թէրպիյինտէ պիր ատէտ քի, ճէմանի իքի ատէտ սօմախի թաշյարընը իշթի-բաեէ թալեպ զուհուր իյլէտիկինտէն, վէ մէզքիւր թաշլարը ատարը աթի-գատան օլուպ, պուլունուր չէյ օվմա-տըղընտան, բաղպէթլիսինին էվգաֆը հիմաեունն խազինէսինին ինչաաթ ի-տարէսինէ կէլմէլէրի։

22 Չէվվալ սէնէ 293 վէ

28 Թըշրինի էվվէլ սէնէ 292։

—

Պէյքօղ գապասընա Թապի Այրատա գարիյէսի ճիվարընտա Եազիլէ նամ տիկէր Այրատա չիֆթլիյի մագթուէն Թալիպլինէ իհալէ վէ իլզամ դէլընա-ճաղընտան, Թալիպ օյանլարըն միւ-թէահիւտլերի իլէ պէրապէր Լվգաֆ վարիատաթ օտասընա կէմլէրի իլան օլունուր։

20 Չէվվալ սէնէ 93

ՍԱՀԻՊ ԶԱԶԻՔՈՎ

ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՒՆԵԱՆ

Դալաթատա Բէնչէնպիհ-բաղարընա Նօ. 41 Իրսի խանընտա